

DRUŠTVO
NOVINARJEV
SLOVENIJE
() ? ! : ; , . /

DRUŠTVO NOVINARJEV SLOVENIJE
VOŠNJAKOVA 8, 1000 LJUBLJANA
T: + 386 1 426 03 63
F: + 386 1 426 03 64
E: GENERALNI@NOVINAR.COM
NOVINAR.COM

Stališče NČR DNS in SNS

Novinarsko častno razsodišče, skupni organ Društva novinarjev Slovenije in Sindikata novinarjev Slovenije (v nadaljevanju NČR), v sestavi Gojko Bervar (predsednik), Davorin Koron, Tatjana Pirc, Neva Železnik, Jernej Rovšek, Sonja Merljak Zdovc (člani), je na seji 11. decembra 2018 v primeru Društvo za nenasilno komunikacijo, Društvo SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja in Društvo Ključ - center za boj proti trgovini z ljudmi (zanje Klavdija Aničič, Društvo za nenasilno komunikacijo) proti novinarki spletnega portala Svet24.si Poloni Krušec razsodilo, da je novinarka kršila Kodeks novinarjev Slovenije.

Primer: Društvo za nenasilno komunikacijo, Društvo SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja in Društvo Ključ - center za boj proti trgovini z ljudmi (zanje Klavdija Aničič, Društvo za nenasilno komunikacijo) proti novinarki spletnega portala Svet24.si Poloni Krušec

Klavdija Aničič (v nadaljevanju pritožnica) v imenu omenjenih treh društev očita novinarki Poloni Krušec, da je v prispevku z naslovom *Predlog ljubljanske učiteljice: naj nasilen učenec za kazen dobi batine*, objavljenem 5. 7. 2018 na spletnem portalu Svet24.si, kršila 3., 5., 19. in 21. člen Kodeksa novinarjev Slovenije (v nadaljevanju kodeks).

3. člen¹ kodeksa je po prepričanju pritožnice novinarka kršila z objavo izjav nekdanje učiteljice:

- ... da je bila učiteljska izkušnja nekdanje učiteljice »tako travmatična, da se je morala odpovedati poučevanju in se zaposliti drugje.«
- »Učitelji in ravnatelji iščejo psihiatrično pomoč ali celo storijo samomor.«
- »Eden izmed učencev, s katerim sem se dobro razumela, mi je povedal, da imajo vsi, ki so neslovenskega porekla, s seboj nož ...«
- »Da ne omenjam posilstev deklic na šolskem dvorišču.«

Pritožnica je prepričana, da je novinarka kršila 3. člen kodeksa tudi z objavo po njenem mnenju nedopustne izjave zdravnika in psihoterapevta dr. Viljema Ščuke: »Množična posilstva deklic (sošolk) niso možna, če so deklice proti. Za spolni odnos sta odgovorna oba udeleženca, saj se dogaja pri polni zavesti obeh.« Pritožnica pravi, da bi morala novinarka pridobiti odziv žrtev

¹ 3. člen: Novinar mora pri objavljanju informacij, ki vsebujejo hude obtožbe, pridobiti odziv tistih, ki jih te informacije zadevajo, praviloma v istem prispevku, sicer pa takoj, ko je mogoče. Enako mora storiti tudi, ko povzema hude obtožbe iz drugih medijev ali arhivov. Če novinar odziva ni mogel pridobiti, mora to javnosti pojasniti.

posilstev, na katere se nanaša zdravnikova izjava. Po njenem prepričanju je novinarka tako kršila tudi 5. člen² in 19. člen³ kodeksa.

21. člen⁴ kodeksa pa je novinarka, pravi pritožnica, kršila z objavo izjave nekdanje učiteljice:

»Eden izmed učencev, s katerim sem se dobro razumela, mi je povedal, da imajo vsi, ki so neslovenskega porekla, s seboj nož in da se bodo, če bo nekdo začel, poklali.« »Sem za nasilno vzpostavitev miru. Predlagam, da se na šolah uredi prostor, ki bo zvočno izoliran. Vanj naj se, ko se pojavi skrajno nerešljiv problem na šoli, na poziv učiteljice ali ravnatelja, povabi zamaskirane policiste. Ti naj nasilneža spravijo v to sobo in z njim res temeljito obračunajo. Naj dobi tako hudo telesno kazen, kot je to mogoče. Naj dobi batine in naj jih dobi res veliko. Da ne bomo namesto njega, nasilneža, umirali na različne načine mnogi ubogi, nedolžni ljudje.«

Novinarka Polona Krušec je na pritožbo odgovorila in očitke v vseh točkah zavrača. Kot je zapisala, je naloga novinarja nizanje dejstev in s tem v takšnih primerih opozarjanje na anomalije, kar da je tudi storila. Kot dodaja, je namen njenega prispevka bralcem predstaviti, v kako težkih razmerah včasih delajo učitelji in javnost soočiti s hudim problemom v družbi. Prepričana je, da je opozarjanje na možnost kaznivih dejanj v interesu javnosti.

Sklep: Novinarka Polona Krušec ni kršila 3. in 5. člena Kodeksa novinarjev Slovenije, kršila pa je njegov 19. in 21. člen.

Obrazložitev: Novinarka Polona Krušec je prispevek z naslovom *Predlog ljubljanske učiteljice: naj nasilen učenec za kazen dobi batine* na spletnem portalu Svet24.si objavila po tem, ko je nekdanja učiteljica na družbenem omrežju objavila pismo z opisom razmer na šolah s svojega vidika in s predlogi, kako stvari urediti. Izjave njene sogovornice, da je bila njena učiteljska izkušnja tako travmatična, da se je morala odpovedati poučevanju in se zaposliti drugje, da učitelji in ravnatelji iščejo psihiatrično pomoč ali celo storijo samomor ter da se na šolskih dvoriščih dogajajo posilstva deklic, niso hude obtožbe, saj gre za posploševanje, obtožbe pa se ne nanašajo na konkretne osebe, ugotavlja NČR. Zato novinarka s temi navedbami ni kršila 3. člena kodeksa.

Izjava, da ji je eden izmed učencev povedal, da imajo vsi, ki so neslovenskega porekla, s seboj nož, je naperjena na splošno na neko skupino, širok krog ljudi in ne zadeva nekoga, od katerega bi

² 5. člen: Ko novinar objavlja nepotrjene informacije, govorice ali ugibanja, mora na to opozoriti.

³ 19. člen: Posebno obzirnost mora pokazati pri zbiranju informacij, poročanju in objavi fotografij ter pri prenašanju izjav o otrocih in mladoletnikih, o osebah, ki jih je doletela nesreča ali družinska tragedija, o osebah z motnjami v telesnem ali duševnem razvoju ter o drugih huje prizadetih ali bolnih osebah.

⁴ 21. člen: Spodbujanje k nasilju, širjenje sovraštva in nestrpnosti ter druge oblike sovražnega govora so nedopustni. Novinar jih ne sme dopustiti, če pa to ni mogoče, se mora nanje nemudoma odzvati oziroma jih obsoditi.

morala novinarka pridobiti odziv. Razsodišče zato ni prepoznalo kršitve 3. člena, je pa izjavo obravnavalo kot kršitev 21. člena kodeksa.

5. člena novinarka ni kršila, saj v članku niza navedbe, ki jih predstavlja sogovornica. Nekdanjo učiteljico identificira z imenom in priimkom ter z drugimi podatki. Enako velja za izjave dr. Viljema Ščuke.

Novinarka je kršila 19. člen kodeksa. Obrnila se je sicer na strokovnjaka, zdravnika in psihoterapevta dr. Viljema Ščuko, vendar je bila njegova izjava »Množična posilstva deklic (sošolk) niso možna, če so deklice proti. Za spolni odnos sta odgovorna oba udeleženca, saj se dogaja pri polni zavesti obeh« v tolikšni meri sporna, da bi morala novinarka nanjo reagirati. Novinarka tako ni bila dovolj obzirna pri prenašanju izjav, ki se nanašajo na otroke, kar zahteva 19. člen kodeksa.

Novinarka je kršila 21. člen kodeksa v delu besedila, ki citira besede nekdanje učiteljice: »Eden izmed učencev, s katerim sem se dobro razumela, mi je povedal, da imajo vsi, ki so neslovenskega porekla, s seboj nož in da se bodo, če bo nekdo začel, poklali.« Izjava se namreč nanaša na pripadnike neslovenskih narodnih skupnosti, ki jih nekdanja učiteljica opisuje kot okolici in sebi nevarne ljudi. Takšna trditev lahko spodbudi nasilje, širjenje sovraštva, nestrpnosti in sovražni govor zoper določene skupine ljudi, ugotavlja NČR. Novinarka se nanjo ni odzvala in je ni obsodila, zato je kršila 21. člen kodeksa.

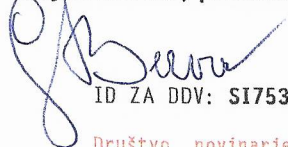
Prav tako bi se morala odzvati v delu besedila, ki govori o predlogih in pobudah učiteljice, kako telesno kaznovati nasilne učence. Za mnenje je sicer povprašala dr. Viljema Ščuko in ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, vendar po mnenju razsodišča to ni bilo dovolj. Novinarka bi se morala v skladu z 21. členom kodeksa na te izjave sama odzvati oziroma jih obsoditi, zato je tudi v tem delu kršila kodeks.

Obnova postopka:

Postopek, ki je bil zaključen in sta bila po njem izdana razsodba ali stališče NČR, se lahko obnovi na temelju predloga kateregakoli udeleženca v postopku. Udeleženec v postopku lahko zahteva obnovo postopka najpozneje eno leto od dne, ko je izvedel nova dejstva in dokaze, ki lahko vplivajo na spremembo prvotno izrečene razsodbe ali stališča. O predlogu za obnovo postopka odloča NČR, ki mora ugotoviti, ali obstajajo utemeljeni razlogi za obnovo postopka. Ponovni postopek prav tako vodi NČR.

V Ljubljani, 19. decembra 2018

Gojko Bervar, predsednik Novinarskega častnega razsodišča

ID ZA DDV: SI75372198

DRUŠTVO
NOVINARJEV
SLOVENIJE
0788888888

MATIČNA ŠTEVILKA: 5147425000

Društvo novinarjev Slovenije je naslednik Društva slovenskih književnikov in časnikarjev, ustanovljenega 28. marca 1905 v Ljubljani, in Slovenskega časnikarskega društva, ustanovljenega 22. oktobra 1944 v Črnomlju.